Aan het college van Burgemeester en wethouders van de gemeente Borger-Odoorn

Betreft: Adviezen Regiovisie gespecialiseerde jeugdhulp Drenthe 2026 – 2030

Datum: 16 november 2025

Geacht college,

Hartelijk dank voor uw adviesaanvraag over ‘Regiovisie gespecialiseerde jeugdhulp Drenthe 2026 – 2030 Naar een toekomstbestendig en sluitend jeugdhulplandschap’. Dank ook voor de toelichting die Anke van der Scheer ons heeft gegeven.

Graag reageren we op uw aanvraag met onderstaande adviezen en opmerkingen.

Visie onderschrijven we
De gekozen richting in de regiovisie: jeugdhulp zo thuis en zo dichtbij mogelijk, met nadruk op het versterken van gezinnen en netwerken en relationeel vakmanschap en dat de kracht zit in gezinnen, scholen en buurten onderschrijven we.

Nabij en beschikbaar expliciet maken
Aangaande de visie op beschikbaarheid: ‘*Niet de jongere moet zich aanpassen aan het bestaande aanbod; de expertise moet zich bewegen naar waar de jongere is’. Flexibiliteit, interdisciplinaire samenwerking en het loslaten van organisatiebelangen zijn hierin cruciaal*. In de dorpen van Borger-Odoorn spelen afstand, vervoer en beperkte voorzieningen een grote rol. Kijkend naar het begrip ‘nabijheid’ willen we daarom meegeven dat in de uitvoeringsagenda expliciet wordt gemaakt wat ‘dichtbij’ betekent voor plattelandsgemeenten, zodat ondersteuning daadwerkelijk bereikbaar en vol te houden is.

Normaliseren in plaats van stigmatiseren
In de visie wordt gesproken over meer normaliseren en dicht bij huis houden van “bijzondere” kinderen. Gezien het opgevoerde citaat in de inleiding: *“het kind is zelden het probleem, veel vaker gaat het om de omstandigheden waarin het opgroeit”* verdient het aanbeveling dat dit aspect aandachtig een plaats krijgt in de verdere plannen en hervormingen.

Loslaten organisatiebelangen verlangt ondersteuning
In de visie wordt gesproken over weerbarstige werkelijkheid. Dat geeft de indruk dat de opstellers er een zwaar hoofd in hebben dat het systeem van de Jeugdhulpverlening veranderd kan worden. Van de medewerkers wordt flexibiliteit, interdisciplinaire samenwerking en het loslaten van organisatiebelangen gevraagd. Makkelijker opgeschreven dan uitgevoerd. Het is daarom belangrijk om de uitvoerende organisaties te ondersteunen met trainingen en coaching om de attitude verder te implementeren. We willen graag helder krijgen hoe dat gerealiseerd wordt en gemonitord.

Kwaliteit verhogen met snelle gespecialiseerde hulp in het gezin
Het vermogen om werkelijk verschil te maken in het leven van een kind vraagt om flexibiliteit in wat effectieve interventies zijn en om relationeel vakmanschap: een combinatie van veilige, oprechte relaties en methodisch handelen. In dat verband wijzen we op de 'family's first' of de intensieve gezinsmethode IG. De jeugdhulpregio kan van tevoren geld reserveren om tweedelijnshulpverleners meteen in te kunnen zetten om met smart doelen frequent aan de slag te gaan in het gezin. Naar ons idee verhoogt snelle gespecialiseerde hulp in het gezin de kwaliteit en kan ervoor zorgen dat er op termijn geen extra zorgkosten komen.

Signalering en basis concreet versterken
De visie benoemt dat de kracht zit in gezinnen, scholen en buurten. We vragen in de uitwerking aandacht voor wat nodig is om deze basis concreet te versterken. Het moet duidelijker worden waar signalen, dat het niet goed gaat met een jeugdige, naar toe moeten. Dat ook betrokken jeugdinstanties, eerste- en tweedelijnsvoorzieningen toegerust worden in het brengen van de signalen op de juiste plek. Daarbij denken we aan laagdrempelige ondersteuning voor gezinnen, samenwerking met schoolbesturen (zowel primair als voortgezet onderwijs), financiële en professionele middelen voor scholen en een duidelijke rol- en taakafbakening tussen betrokken partijen. Zonder deze concretisering blijft het versterken van de pedagogische basis kwetsbaar. Daarbij hoort ook de bekendheid en toegankelijkheid voor en bij het melden. Een vorm van training/opleiding kan dan een goed instrument zijn voor mensen in het voorliggende veld.

Preventie duidelijk maken
Daarnaast valt op dat preventie beperkt is uitgewerkt. Als we willen voorkomen dat jongeren juist in de gespecialiseerde hulp terechtkomen, is het belangrijk om In een vroeg stadium ouders te ondersteunen waar nodig en als ouders daar zelf om vragen, daar op in kunnen spelen. We adviseren u duidelijk te maken welke preventieve voorzieningen worden verstrekt, welke partijen hierbij betrokken zijn en welke middelen ervoor beschikbaar zijn. Dit geldt in onze gemeente extra, gezien afstanden en de spreiding van voorzieningen.

Een hogere ambitie bereik doelgroep
In de leidende principes staat dat 75% van de doelgroep moet worden bereikt. Waarop is dit percentage gebaseerd en waarom niet de ambitie om iedereen die ondersteuning nodig heeft daadwerkelijk te bereiken? Een hogere ambitie helpt richting geven en voorkomt dat het als acceptabel wordt gezien dat een deel van de jongeren buiten beeld blijft.

Doorlopende ondersteuning tot 23 jaar
Met betrekking tot de overgang naar volwassenheid zien we graag een expliciet moreel uitgangspunt opgenomen. De verantwoordelijkheid voor een jongere stopt niet op de dag dat deze 18 wordt. We pleiten voor het uitgangspunt dat ondersteuning doorloopt zolang dat nodig is, bijvoorbeeld tot circa 23 jaar, met gezamenlijke verantwoordelijkheid van jeugd, WMO, onderwijs en zorg. Hiermee wordt het risico op uitval en terugval verminderd.

Borging nader uitwerken
Over beschikbaarheid van hulp geeft de regiovisie een goede analyse, maar het ontbreekt aan een strategie om daadwerkelijk voldoende capaciteit, expertise en passende plekken te borgen. Zonder regionale arbeidsmarkt- en capaciteitsaanpak blijven de ambities kwetsbaar. Dit punt vraagt in de uitvoeringsagenda om nadere uitwerking en concrete keuzes. We adviseren u om voorafgaand aan de implementatie een uitvoeringsagenda op te stellen, waarin rolverdeling, capaciteit en monitoring worden uitgewerkt. Dat maakt de vertaalslag van visie naar uitvoering concreter en beter toetsbaar.

Dyslexie regionaal afspreken
Het onderdeel over dyslexie vinden we te vrijblijvend geformuleerd. Verschillen in signalering en ondersteuning kunnen leiden tot kansenongelijkheid. Het is wenselijk om in samenwerking met schoolbesturen en samenwerkingsverbanden regionale afspraken te maken over taalonderwijs, vroegsignalering en monitoring.

Betrokkenheid en rol adviesraad
Tot slot vragen we aandacht voor structurele betrokkenheid van jongeren en ouders die noodzakelijk is om de visie praktijkgericht en realistisch vorm te geven. In hoofdstuk 6 wordt de betrokkenheid van de adviesraad genoemd voor de consultatiefase, maar het is belangrijk dat adviesraden ook worden betrokken bij de uitwerking van de uitvoeringsagenda en de monitoring van de uitvoering. Het kan helpend zijn om te bepalen dat de voortgang periodiek wordt geëvalueerd, en dat adviesraden van de betrokken gemeenten ook in de volgende fasen betrokken blijven en hun input kunnen blijven geven.

Graag vernemen we uw reactie.

Met vriendelijke groet,
namens de adviesraad Borger-Odoorn

R. den Ouden, voorzitter